

Handläggare: Rune Karlsson
Fastighetsförvaltningen
AO Egendom
rune.karlsson@gfk.stockholm.se

2004-11-22

Dnr 04-682-2493

Till
Gatu- och fastighetsnämnden

**Yttrande över remissversion 2004-05 av förslag till inrättande av
Sickla-Skarpnäcks naturreservat och Nacka gårds naturreservat.**

FÖRSLAG TILL BESLUT

1. Gatu- och fastighetsnämnden beslutar att godkänna och som yttrande över remissversion 2004-05 av förslag till inrättande av Sickla-Skarpnäcks naturreservat och Nacka gårds naturreservat överlämna kontorets tjänsteutlåtande.
2. Gatu- och fastighetsnämnden beslutar att uppdraga åt kontoret att hos Nacka kommun anhålla om snarast möjliga inrättande av naturreservat för området mellan östra gränsen för blivande Nacka gårds naturreservat och Ältavägens/Källtorpsjöns östra strandområde.

Olle Zetterberg

Lars Callemo

Åke Wahlqvist

SAMMANFATTNING

Efter beslut i Stockholms kommunfullmäktige 1993 och i Nacka kommunfullmäktige 1999 uppdrog gatu- och fastighetsnämnden 2002 åt kontoret att vidtaga åtgärder för inrättande av naturreservat för Nacka

friluftsområde och samtidigt utreda vilka angränsande områden inom staden som borde bli föremål för reservatsbildning.

Kontoret har, i samråd med berörda kommunala förvaltningar i Nacka och Stockholm, låtit upprätta förslag till inrättande av dels Nacka gårds naturreservat och dels Sickla-Skarpnäcks naturreservat. Den för områdena gemensamma remissversionen, bilaga 1, har utsänts för yttrande senast 2005-01-31. Förslaget består av dels en beslutsdel och dels en övergripande skötselplan. Endast beslutsdelen får rättsverkan efter beslut i resp kommunfullmäktige. Enligt tidsplan, bilaga 2, antages sådana beslut kunna ske under tredje kvartalet 2005.

Då stadens äganderätt varit avgörande för avgränsningen av Nacka gårdsdelen, och en del av den östra gränsen är onaturlig som reservatsgräns, föreslås att kontoret får i uppdrag att hos Nacka kommun anhålla om att Nacka inrättar naturreservat för området mellan stadens östra ägogräns och Ältavägen/Källtorpsjöns östra strandområde.

Vidare anser kontoret att ett reservatsbeslut för Lilla Sickla gårdsområdet bör anstå tills utredningar och beslut föreligger om gårdens framtida användning, varvid får prövas om nedbrunna byggnader bör återuppföras och/eller hur en integrerande utbyggnad skulle kunna utformas. Vid Bagarmossens djursjukhus föreslår kontoret en flyttning av reservatsgränsen, då pågående arbete med detaljplaneändring för kv Jämlikheten försenats och det gamla planproblemet med golfbanetillfarten därför kvarstår.

Kontoret anser att den i sent upprättandeskede, av juridiska skäl, gjorda uppdelningen på två reservatsområden är fördelaktig även av administrativa och informativa skäl och att det därför är nödvändigt att omarbeta den gemensamma remissversionen till två för resp reservat separata besluts- och skötselhandlingar.

Kostnader för anläggande av nya anläggningar som entréer, spår, informationstavlor, ökad skötsel och administration, mm behöver utredas och beräknas av resp ansvarig förvaltning, för att därefter på sedvanligt sätt prövas i resp budget.

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden godkänner och som remissyttrande överlämnar kontorets tjänsteutlåtande.

UTLÅTANDE

Bakgrund

Stockholms kommunfullmäktige beslöt 1993-09-06 att ge gatu- och fastighetsnämnden i uppdrag att verka för att Nackareservatet inrättas som naturreservat. Då området är beläget i Nacka kommun, måste det formella inrättandet ske av Nacka kommun eller av länsstyrelsen. Nacka kommunfullmäktige uttalade sig 1999-03-15 positivt till

inrättande av naturreservatet under förutsättning att staden stod för kostnaderna härför.

Vid sammanträde 2001-06-20 avslog Stockholms kommunstyrelse ett förslag från tre naturskyddsföreningar om att i länsstyrelsens regi inrätta gemensamt naturreservat för friluftsområdet i Nacka och Lilla Sickla i Stockholm. I ärendet uttalades att syftet med ett naturreservat för Nackaegendomen ska vara "... såväl rekreationen, friluftslivet, sportaktiviteter som den biologiska mångfalden".

Gatu- och fastighetsnämnden beslöt 2002-04-16 att, i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande, ge kontoret i uppdrag att bilda naturreservat för stadens mark i Nacka friluftsområde. Därutöver gav nämnden kontoret i uppdrag att "parallellt utreda vilka delar av Nacka friluftsområde inom Stockholms stad som bör bli föremål för reservatbildning." Ledamoten Per Bolund reserverade sig för eget framställt yrkande och redovisade särskilt uttalande.

I förutsättningarna för reservatbildningen har också ingått, dels regeringens förslag att Dammtorpssjön-Söderbysjön ska ingå i det europeiska nätverket Natura 2000 och dels att Nackaegendomen enligt regionplane- och trafikkontorets rapport ingår som värdekärna i den regionala Tyrestakilen.

I Nackas översiktsplan 2002 är området avsett för rekreation och friluftsliv, vilket bör skyddas genom inrättande av naturreservat. Berörda områden i Stockholm är enligt stadens översiktsplan redovisade som natur- och friluftsområden som ska bevaras och skydd som naturreservat utredas.

Upprättat förslag till naturreservat.

Kontoret startade reservatsarbetet i maj 2002 med att bilda dels en mindre ledningsgrupp och dels en större arbetsgrupp av tjänstemän från berörda förvaltningar i Stockholm och Nacka. Ekologigruppen AB har medverkat i arbetet och upprättat förslag till beslutshandlingar. I enlighet med tidsplan redovisade konsulten i november 2002 ett första utkast till beslutshandlingar. Därefter utfört revideringsarbete försenade ursprunglig tidsplan med ca ett år, huvudsakligen beroende på komplicerade förutsättningar för bestämmande av reservatsgränsen inom Stockholmsdelen.

Arbets- och ledningsgruppernas inrättandeförslag har avsett ett för Nackadelen och Stockholmsdelen gemensamt naturreservat med namnet Nacka gårds naturreservat. I samband med utskick av förslaget på remiss, har konstaterats att föreslaget reservatsområde av juridiska skäl måste delas längs kommungränsen till två naturreservat, Nacka gårds resp Sickla-Skarpnäcks naturreservat. Beslutsdokumentet och skötselplanen har däremot bibehållits gemensamt för de båda reservaten.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholm och områdesnämnden i Älta har skickat 2004-05 daterad remissversion, bilaga 1, för yttrande senast 2004-10-31. Kontoret har begärt förlängd remisstid t o m 2005-01-31 eftersom naturreservat remitteras endast en gång, och att det då är av väsentlig betydelse att markägaren som blivande reservatsförvaltare får ta del av och avge synpunkter på inkomna remissyttranden.

Remissversionen består av dels en beslutsdel (15 sidor) och dels en till naturreservaten obligatoriskt hörande övergripande skötselplan (69 sidor). Efter beslut i kommunfullmäktige om inrättande av naturreservatet, får endast i beslutsdelen redovisad avgränsning (beslutskarta), syfte och föreskrifter rättsverkan.

Syftet med naturreservatet föreslås vara att bevara ett stort sammanhängande friluftsb- och naturområde med omfattande möjligheter till rekreation intill en tätbefolkad del av Stockholmsregionen. Syftet är också att bevara områdets omväxlande topografi och dess rika variation av skogstyper, kärr, sjöar och kulturmark. Avsikten med reservatet är vidare att främja områdets mångsidiga friluftsutnyttjande, biologiska mångfald och kulturvärden. Särskilt formulerade syften för bevarande har redovisats för Natura 2000-området Söderbysjön-Dammtorpssjön, Lilla Sickla gård och Sickla park (i Hammarby Sjöstad).

Syftet ska tryggas genom att:

- området sköts med hänsyn till rekreations-, natur- och kulturvärden
- allmänhetens möjligheter till mångfald av friluftaktiviteter och naturupplevelser gynnas
- tillgängligheten för besökande förbättras
- markanvändning, anläggningar och verksamheter utformas utifrån reservatets syfte
- information om reservatets olika värden förmedlas till allmänheten
- skyddsvärda arter och naturtyper uppmärksammas i skötseln

Naturreservatsbildningen skall inte hindra dagens eller framtida sportaktiviteter eller andra aktiviteter som sker med hänsyn till syftet med naturreservatet.

Föreskrifterna (sid 4-6 i remissversionen) reglerar markägarens och annan sakägares rätt resp förbud att vidtaga anläggnings-, underhålls- eller förändringsåtgärder. Vidare anges i föreskrifterna:

- åtgärder som inte får utföras utan tillstånd från myndighet i resp kommun (stadsbyggnadsnämnden i Stockholm och Älta områdesnämnd i Nacka)
- markägares och annan sakägares skyldighet att tåla visst intrång
- förbud för allmänheten utöver föreskrifter och förbud i lagar och andra författningar

- förbud att utan Nacka kommuns tillstånd under viss tid tillträda två öar i Källtorpssjön

Den övergripande skötselplanen, som således kommunfullmäktige fattar beslut om men inte får rättsverkan, är uppdelad i två delar:

- Del 1, beskrivning av områdenas värden
- Del 2, plandel, som är en beskrivning av områdenas skötsel

Beskrivningen omfattar först en allmän beskrivning, därefter beskrives områdenas naturtyper (17 st), djurbestand, särskilt värdefulla naturområden, friluftsliv, kulturhistoria och tidigare markanvändning. Plan- eller skötseldelen redovisar först disposition, indelning i funktionsområden, allmänna mål och riktlinjer för skötseln och biologisk mångfald. Därefter anges riktlinjer för skötseln av de 17 naturtyperna, Natura 2000-området och de sju funktionsområden som reservaten indelats i.

Avslutningsvis redovisas förslag till dokumentation och uppföljning.

Tidsplan för inrättande av naturreservatet/n bifogas som bilaga 2. Slutligt beslut om inrättande förutsättes i tidplanen kunna ske i resp kommuns kommunfullmäktige under tredje kvartalet 2005.

Kontorets synpunkter

Avgränsning av Nacka gårds naturreservat.

I beslutsdelen redovisad grund för avgränsningen måste kompletteras med att denna skett med hänsyn till stadens äganderätt i Nacka friluftsområde. De av staden upplåtta områdena för Ältavägen och Nackamasterna, inkl stag, fundament och riskområden, har uteslutits. Den östra gränsen mellan Källtorpssjön och Kolarängens detaljplan är dock onaturlig som reservatsgräns, då den går genom ett sammanhängande skogs- och naturområde. En naturligare gräns för reservatet skulle vara Ältavägen mellan Kolarängen och södra delen av Källtorpssjön samt med fortsättning längs Källtorpssjöns östra strandområde fram till stadens gräns mot Erstaviksegendomarna. Enligt Nackas översiktsplan ingår också härvid berörd mark i område som bör skyddas genom införande av naturreservat. Eftersom marken är privatägd och ligger i Nacka kommun, ankommer det på Nacka att inrätta denna reservatsdel. Mot redovisad bakgrund föreslår kontoret att Nacka kommun snarast ska vidtaga åtgärder för sådan reservatsbildning.

Avgränsning av Sickla-Skarpnäcks naturreservat.

Staden är markägare till all mark som berört avgränsningsfrågorna inom Stockholm varför markägandefrågor saknat betydelse. Avgörande för avgränsningen har istället varit dels befintliga värden avseende rekreation, natur och kultur och dels befintliga och planerade detaljplaner. Kontoret har under reservatsarbetet ifrågasatt

om redan detaljplanelagd parkmark också ska reservatläggas. Som exempel härpå kan nämnas lämpligheten av låta parkmarken öster om Björkhagens kyrka ingå i naturreservatet och därmed omfattas av ovan redovisade syften och föreskrifter. Vidare har kontoret, oberoende av parkmarksfrågan, principiellt ifrågasatt lämpligheten av att förlägga reservatsgränsen direkt mot kvartersmark för bebyggelse. Tillåtligheten av nya anläggningar, t ex gångvägar, ledningar till och från fastigheten o dyl måste därvid prövas jämväl mot naturreservatets syften och föreskrifter. Särskilda tillstånd krävs för tillfälliga nyttjanden för upplag, bodar, e dyl i anslutning till underhålls- eller ombyggnadsarbeten. För att begränsa den ökade administrativa hanteringen som följer med nu föreslagen reservatsgräns, förordar kontoret att reservatsgränsen inte förlägges närmare kvartersmark än ca 50 meter, såvida inte särskilt uttalade skäl häremot föreligger.

Föreslagen avgränsning norr om Bagarmossens djursjukhus har förutsatt att den av gatu- och fastighetsnämnden 2003-05-27 beslutade markanvisningen och detaljplanändringen för kv Jämlikheten samtidigt löser tillfartsfrågan till golfbanan. Då genomförande av nämndbeslutet fortfarande är osäkert, föreslår kontoret att reservatsgränsen flyttas till kommungränsen längs berörd del av kvarteret till dess klarhet nåtts om detaljplanens utformning.

Lilla Sickla gårdsområdet saknar detaljplan. Områdets värden avseende natur och kultur är väl utredda och dokumenterade. Huvudbyggnaden och kvarnbyggnad/tobakslada uppfördes 1789-90, två mindre stallbyggnader och flygelbyggnaden har brunnit ner. Endast en bostadshyresgäst finns i huvudbyggnaden. Historiskt har gården haft ett svårtillgängligt läge på en norrsluttning mot Sickla sjö, men har numera genom Storstockholms expansion och utbyggnaden av Hammarby Sjöstad och Sickla fått ett centralt läge. Gården saknar kommunal VA-anslutning och har en anonym och tekniskt undermålig väganslutning mot Björkhagen. Mot Hammarby Sjöstad finns endast en gångväg.

Senaste politiska beslut om gårdens framtida användning togs 1990, då fastighetsnämnden beslöt att gården skulle ha en mer allmän inriktning och de då boende skulle sägas upp för avflyttning. Uppsägningen godtogs ej av hyresnämnden. Därefter har diskussioner förevarit om utrustning som dock inte lett till beslut i gatu- och fastighetsnämnden. I samband med Hammarby Sjöstadsplaneringen och då aktuell OS-arena, har kostnaderna för en rekonstruktion av gården uppskattats till 30 mkr. Huruvida denna kostnad skulle kunna finansieras, helt eller delvis, med en kompletterande utbyggnad, men med beaktande gårdens kultur- och naturvärden och området värde som entré till Nacka gårds naturreservat, har aldrig utretts. Kontoret förordar att en sådan utredning i så fall sker innan naturreservat inrättas för Lilla Sickla gårdsområdet.

Projekt Hammarby Sjöstad har framfört önskemål om flyttning av reservatsgränsen vid Hammarbybacken åt öster, i linje med dalgången och i bäckens riktning, för att kunna tillgodose framtida rekreationsintressen.

Ett reservatsområde blev två.

Kontoret anser att den av juridiska skäl gjorda uppdelningen på två reservat, ett i Nacka och ett i Stockholm, är fördelaktig även av administrativa och informativa skäl och tillstyrker därför remissförslaget i denna del. De två reservaten har i flera avseenden olika karaktär. Stockholmsdelen har – med hänsyn den direkta anslutningen till planlagd tätbebyggelse – noggrannare inventering och naturvärdesbedömning av naturområden än Nackadelen, som har karaktären av stort sammanhängande skogs- och naturområde. Inom Stockholmsdelen är förvaltningsansvaret f n fördelat på Skarpnäcks stadsdelsförvaltning och tre avdelningar inom gatu-och fastighetskontoret medan förvaltningsansvaret inom Nackadelen ankommer på gatu- och fastighetskontorets fastighetsförvaltning med undantag för fiskevårdsfrågor och friluftsbadet vid Söderbysjön som sköts av idrottsförvaltningen. I anslutning här till får påpekas att skötselansvaret kan bli överfört till den stiftelse som i särskilt ärende samtidigt behandlas i gatu- och fastighetsnämnden.

Mot redovisad bakgrund anser kontoret det vara nödvändigt att den för områdena gemensamma remissversionen omarbetas till en separat del för varje naturreservat. Detta förenklar läsbarheten, förståelsen och framtida tolkningar inte bara för ansvariga tjänstemän utan också – och kanske framför allt - för brukarna. Som exempel härpå kan nämnas texten på sidan 13 i remissversionen som rör för båda områdena rödlistade arter, men som är att hänföra till ibland det ena, ibland det andra eller ibland båda reservaten. Vidare nämns regionalt skyddsvärda arter av ArtArken i Stockholms stad som alltså avser Stockholmsdelen men inte Nackadelen.

Namn på reservaten.

Vid starten för arbetet med reservatets inrättande användes arbetsnamnet Nacka naturreservat. Då Nacka kommun redan har ett tiotal naturreservat, har dessa fått lokala namn plus det obligatoriska ordet "naturreservat". Nacka gård har kulturhistoriskt varit friluftsområdets huvudsakliga brukscentrum. Under upprättandeskedet diskuterade namn har varit Dammtorp och Söderby gårdar som dock sedan länge är borta. Källtorps gård ligger utanför reservatsgränsen. Hellasgården har fått sitt namn från idrottsföreningen Hellas. Även om det varit önskvärt med enkelnamn, har kontoret mot redovisad bakgrund tillstyrkt namnet Nacka gårds naturreservat.

Övergripande skötselplan.

Med hänsyn till att Nackaegendomen sedan lång tid nyttjats som friluftsområde har skötseln alltmer skett som om reservat redan skulle ha bildats för området. Skogsavverkning för uttag av gagnvirke har inte skett under senaste 16 åren. Nu föreslagen skötselplan för Nacka gårds naturreservat är betydligt mer ambitiös och omfattande än nuvarande skötsel som varit behovsprövad och i möjlig omfattning begränsats. Förslaget, att varje åtgärd jämte kostnader för personal och material, platsnamn, kartmarkering, yta, datum, använda redskap och maskiner, tidsåtgång, resultat och återbesök bör dokumenteras och följas upp i protokoll, är en klar överambition i förhållande till de upphandlingar som normalt sker för olika typer av anläggnings- och skötselåtgärder. Kontoret har därför inte beräknat den kostnadsökning som följer av sköselförslaget men uppskattar en rimlig kostnadsökning uppgå till 1 mnkr/år.

Entréer.

Utöver befintlig reservatentré vid Hellasgården föreslås följande fyra platser bli huvudentréer:

- från Hammarby Sjöstad: nedanför Hammarbybacken
- från Björkhagen: vid Markuskyrkan
- från Kärrtorp: vid Kärrtorps IP
- från Bagarmossen och Skarpnäck: vid Brotorp

De fyra entréerna behöver projekteras och kostnadsberäknas av kontoret före utbyggnad, varvid parkerings- och angöringsmöjligheter, informations- och trafikskyltar, sophantering, ev toalett och tappställe för dricksvatten alt information härom, vind/takskydd, tillgänglighetsfrågor, vägbommar, avgränsning, mm, får prövas. Utbyggnad kan sedan ske när möjlig bidragsfinansiering klarlagts och sedvanlig budgetprövning skett.

Utöver huvudentréerna föreslås ytterligare ett tiotal entréer längs reservatsgränsen och Ältavägen som huvudsakligen avses kompletteras med informationsskyltar.

Synpunkter på ingivna remissvar

Reservatsförslagen har varit utställda t o m 2004-10-31 och utsända för yttrande till 70 sakägare och remissinstanser. Två samrådsmöten har hållits, ett i Nacka och ett i Stockholm. Vid remisstidens slut har ett 50-tal yttranden ingivits, samtliga positiva till inrättande av naturreservaten. 37 av yttrandena är från föreningar, 8 från privatpersoner och 7 från kommunala instanser.

Namnfrågan

Tre föreningar och två privatpersoner föreslår följande namn: "Nackareservatet", "Nackareservatet i Stockholm" resp "Nackareservatet i Nacka", "Nacka naturreservat" och "Hellas

naturreservat”. Samtliga avstyrkes med hänsyn till vad kontoret anför ovan.

Syftet med naturreservatet

Skogsluffarnas OK:s önskemål om garanti för sin tränings- och tävlingsverksamhet ryms inom redovisat förslag.

Arbetsgruppen bevara Nackareservatet vill ta bort formuleringen ”*Naturreservatsbildningen skall inte hindra dagens eller framtida sportaktiviteter som sker med hänsyn till syftet med naturreservatet*”. Med hänvisning till ovan redovisat beslut år 2001 av Stockholms kommunstyrelse anser kontoret att formuleringen måste kvarstå. Kontoret delar inte heller Arbetsgruppens tolkning att formuleringen medger uppförande av anläggningar i strid mot syftet med naturreservatet.

Föreskrifterna

Regionplane- och trafikkontoret/nämnden, RTK/N, uttalar att det finns en flexibilitet i föreskrifterna som är gynnsamt för ett så tätortsnära område, medan naturskyddsföreningarna vill begränsa kommunernas dispensmöjlighet att utföra anläggningar till vissa begränsade områden. Kontoret delar RTK/N:s uttalande och avstyrker därför Rådets och Naturskyddsföreningarnas förslag.

RTK/N framhåller att Ältavägen ingår i det regionala vägnätet och att naturreservatet inte får utgöra ett hinder för en framtida eventuell upprustning av vägen. Kontoret vill påpeka att Ältavägen – av nyssnämnda skäl – inte ingår i naturreservatet och konstaterar att denna intressekonflikt inte nu kan lösas utan får prövas i framtida förslag till förändringar.

Arbetsgruppen bevara Nackareservatet, AbN, säger nej till ny träningshall inom Hellasgårdens tomträttsområde. Kontoret delar inte AbN:s uppfattning utan anser att remissversionens förslag ska bibehållas. AbN:s synpunkter om anslutningsvägar till Lilla Sickla gård, att återuppföra nedbrunna byggnader och att återskapa bäckflödet, stöder vad kontoret anför ovan om behovet av särskild utredning för Lilla Sickla gårdsområdet.

Ett flertal föreningar framför synpunkter på golfverksamheten som kontoret anser vara beaktade i remissversionen, t ex nya anläggningar och särskilt miljökontrollprogram som ska godkännas av Nacka kommun och länsstyrelsen. Golfbilar/-mopeder finns f n inte inom golfområdet men bör, i likhet med reservatetsområdet i övrigt, tillåtas för handikappade. Omläggning av gångvägar bör tillåtas när det bedöms vara förmånligt ur såväl reservats- som golfsynpunkt och förenligt med reservatets syfte och föreskrifter.

Tre föreningar är positiva till remissversionens förslag att medge cykling, medan två privatpersoner befarar stort slitage och ev behov att kanalisera cyklandet. Kontoret anser att slitaget får hanteras som en skötselfråga och att påpekandet inte föranleder ändring av remissversionen.

Föreningars och privatpersoners önskemål om förbud och tillstånd för motortrafik regleras genom lokala trafikföreskrifter och således ej genom naturreservatets föreskrifter.

Stockholm Vatten AB påpekar att föreslagen hastighetsbegränsning om 5 knop för motorbåtar i Ältasjön är oförenligt med Vattenprogrammet för Stockholm, där ett av rekreativmålen är vattenskidåkning i Ältasjön. Kontoret föreslår att problemet löses i kommande revideringsarbete.

Avgränsning

Ingivna synpunkter avseende avgränsningen av reservaten avser endast Stockholmsdelen. Skarpnäcks SDN tillstyrker föreslagen avgränsning. RTK/N uttalar sig positivt för att Lilla Sickla-området ingår för att den växande befolkningen i Hammarby Sjästad ska hitta ut i Nackareservatet. Skogsluffarnas OK accepterar föreslagen avgränsning vid Brotorp och två bollklubbar avgränsningen vid Kärrtorps IP. Följande remissyttranden önskar utvidgningar av reservatsområdet:

- Rådet till skydd för Stockholms skönhet vill att de gröna kilarna från Hammarby/Årstaskogen till Skarpnäck ska ingå i reservatet
- Tio föreningar och tre privatpersoner vill att hela eller delar av Hammarbybacken och områdena vid Kärrtorps IP och Björkhagenskolan ska ingå
- 55 närboende och förskoleföräldrar i SÖ Bagarmossen vill att reservatsgränsen på berörd del justeras till befintlig bebyggelse
- Tre föreningar, inkl 4500 namnunderskrifter, och en privatperson vill att den västra reservatsgränsen följer bebyggelsegränsen

Önskade utvidgningar av reservatet har behandlats under upprättandet av reservatsförslaget varvid givetvis också beaktats planerade nya eller ändrade detaljplaner. Kontoret avstyrker därför i remissvaren föreslagna utvidgningar. Gränsjusteringar kan prövas under kommande revideringsarbete beroende på numera uppnådd klarhet i pågående detaljplanläggningar.

Skötselplan

Skarpnäcks SDN anser det bra att Lilla Sickla gård görs mer allmänt tillgänglig och att rekreativvärdena i gårdens omgivning utvecklas, men förväntar sig dock en kompensation för utökad skötselansvar. Flera föreningar framför nödvändigheten av att

erforderliga medel för skötsel ställs till förfogande och erbjuder deltagande i rådgivning och aktiv skötsel. Kontoret noterar avgivna synpunkter och konstaterar att dessa inte föranleder behov av att ändra reservatsförslagen. Kontoret avstyrker dock AbN:s förslag att föra över en del av skötselplanen till reservatsföreskrifterna.

Privatperson anser att Nackaströms värde och betydelse för området bör betonas mer i både beskrivning och skötsel. Kontoret delar inte denna bedömning.

Ältasjöns fiskevårdsförening, Ältens fiskeklubb och Föreningen Älten har synpunkter på nedfallande träd i Ältaån, behov av öppningar i vass och framkomlighet på Ältaån med båt och på skridsko. Kontoret anser att synpunkterna bör beaktas vid kommande revidering av reservatsförslaget men avstyrker förslaget att använda Ältasjön som reningsmagasin. Med anledning av föreningarnas synpunkter på Ältaåns flöde får kontoret påpeka att detta regleras av i förslaget angivna vattendomar och således inte av reservatsföreskrifter. Åtgärder inom tillrinningsområden utanför naturreservatet kan inte regleras genom reservatsbestämmelser.

Privatpersoners synpunkter på eventuella brister i redovisningen avseende jättegrytor, brandområde vid Kolaräng och kulturlämningar vid Hellasgården anser kontoret får kontrolleras och korrigeras vid förestående revidering.

Av föreningar och privatpersoner avgivna synpunkter på entréer föranleder enligt kontoret ingen ändring av reservatsförslaget. Kontoret har påbörjat arbetet med utformningen av entréerna.

Två föreningar accepterar anläggande av hundrastområden medan två föreningar och en privatperson emotsätter sig inhägnade hundrastområden. Synpunkterna föranleder inte ändring av redovisat förslag.

Beträffande buller föreslår tre föreningar och en privatperson upprättande av åtgärdsprogram, möten mellan Nacka kommun, Stockholms stad och luftfartsverket, mindre bullrande fordon och bullerskydd vid Tyresövägen. Kontoret noterar att stadens upphandlingspolicy redan kräver miljövänliga fordon och att övrigt buller inom naturreservaten är av sådan övergripande natur som inte kan lösas inom ramen för upprättande av naturreservatet.

Kontorets förslag

Kontoret föreslår att gatu- och fastighetsnämnden beslutar att godkänna och, som yttrande över remissversion 2004-05 av förslag till inrättande av Sickla-Skarpnäcks naturreservat och Nacka gårds naturreservat, överlämna kontorets tjänsteutlåtande. Vidare föreslår kontoret att nämnden i särskilt beslut uppdrager åt kontoret att hos Nacka kommun anhålla om snarast möjliga inrättande av

5

naturreservat för området mellan östra gränsen för blivande Nacka gårds naturreservat och Ältavägen/Källtorpssjöns östra strandområde.

SLUT